

RP 169/2021 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor, 40 och 58 § i gruvlagen och 23 § i kärnenergilagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det ändringar i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor, gruvlagen och kärnenergilagen. Lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor kompletteras i fråga om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv om bedömning av inverkan på miljön och Europaparlamentets och rådets direktiv om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår. Ändringarna gäller bestämmelserna om att bevilja, delge och söka ändring i tillstånd enligt direktiven. Dessutom görs vissa tekniska ändringar i lagen.

Vidare kompletteras lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor, kärnenergilagen och gruvlagen med hänvisningsbestämmelser som gäller den nya bestämmelse om bedömning av gränsöverskridande miljökonsekvenser som fogats till lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft före utgången av 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	4
2 EU-rättsakternas och fördragens målsättning och huvudsakliga innehåll	4
3 Nuläge och bedömning av nuläget.....	7
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	10
4.1 De viktigaste förslagen.....	10
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	10
5 Remissvar	11
6 Specialmotivering.....	13
6.1 Lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor	13
6.2 Gruvlagen.....	18
6.3 Kärnenergilagen	18
7 Bestämmelser på lägre nivå än lag	19
8 Ikraftträdande.....	19
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	19
LAGFÖRSLAG	22
Lag om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor	22
Lag om ändring av 40 och 58 § i gruvlagen.....	24
Lag om ändring av 23 § i kärnenergilagen.....	25
BILAGA	26
PARALLELLEXTER	26
Lag om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor	26
Lag om ändring av 40 och 58 § i gruvlagen.....	29
Lag om ändring av 23 § i kärnenergilagen.....	31

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Den 28 november 2019 mottog Finland en formell underrättelse (ärendenummer 2019/2290) från Europeiska kommissionen gällande genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (nedan *MKB-direktivet*) i Fastlandsfinland och på Åland. Kommissionen ansåg att flera av bestämmelserna i direktivet inte har genomförts på behörigt sätt i Finland. Enligt kommissionen gäller bristerna bland annat fastställandet av tillämpningsområdet för förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (nedan *MKB-förfarandet*), beaktandet av resultaten av MKB-förfarandet i tillståndsförfarandena, förfarandet för internationellt hörande samt frågor som gäller motiveringen av beslut och rätten att söka ändring.

En del av kommissionens anmärkningar är av teknisk karaktär och gäller detaljerna i genomförandet av bestämmelserna i direktivet. En stor del av kommissionens påpekanden gäller hur de krav som MKB-direktivet ställer på tillståndsförfarandena har genomförts i de sektorspecifika författningar om tillstånd där det föreskrivs om tillståndsförfarandena vid projekt som gäller MKB-förfarandet. Kommissionens formella underrättelse gäller således förutom lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017, nedan *MKB-lagen*) även ett antal sektorspecifika författningar om tillstånd. De författningar inom arbets- och näringsministeriets ansvarsområde som hänför sig till underrättelsen och som ändringsbehovet gäller är lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005, nedan *kemikaliesäkerhetslagen*), gruvlagen (621/2011) samt kärnenergilagen (990/1987). Kommissionen ansåg att tillämpningen av MKB-lagen inte i alla avseenden är tydlig i samband med beviljandet av olika tillstånd.

Finland meddelade i sitt svar som lämnades den 24 mars 2020 att Fastlandsfinland och Åland kommer att komplettera sin nationella lagstiftning för att precisera genomförandet av bestämmelserna i MKB-direktivet. Lagstiftningsändringarna bereds så att ändringarna träder i kraft i sin helhet under 2021.

Den 3 juli 2020 mottog Finland en annan formell underrättelse (ärendenummer 2020/2218) från Europeiska kommissionen gällande genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och om ändring och senare upphävande av rådets direktiv 96/82/EG (nedan *Seveso III-direktivet*) i Fastlandsfinland och på Åland. Kommissionen ansåg att flera av bestämmelserna i direktivet inte har genomförts på behörigt sätt. Kommissionens underrättelse gäller inkluderandet av detaljer i bestämmelserna i direktivet i den nationella lagstiftningen och är huvudsakligen av teknisk karaktär.

Finland har i sitt svar som lämnades den 30 oktober 2020 meddelat att de bestämmelser som är föremål för kommissionens underrättelse till viss del redan finns i den nationella lagstiftningen och således bestridit kommissionens underrättelse till denna del. Finland har i fråga om de övriga bestämmelser som var föremål för kommissionens underrättelse svarat att Finland kommer att ändra kemikaliesäkerhetslagen och statsrådets förordning om övervakning av hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier (685/2015). De ändringar som behövs gäller delvis samma bestämmelser som Finland i fråga om kommissionens ovannämnda underrättelse gällande MKB-direktivet har förbundit sig att ändra i kemikaliesäkerhetslagen.

1.2 Beredning

Regeringspropositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet. Bakgrundsmaterialet till regeringspropositionen finns tillgängligt på ministeriets webbsidor med identifieringskod TEM009:00/2021.

De behövliga ändringarna av bestämmelserna har också behandlats i den samarbetsgrupp som tillsatts för att samordna den formella underrättelsen.

Utkastet till regeringsproposition var på remiss i tjänsten utlåtande.fi under tiden 18.5–21.6.2021. Remissyttranden om propositionen begärdes i tjänsten utlåtande.fi av 56 myndigheter och sammanslutningar: Aalto-universitetet, Ålands landskapsregering, regionförvaltningsverken (6), Finlands näringsliv rf, NTM-centralerna (15), Finsk Energiindustri rf, Eurajoki kommun, Fennovoima Ab, Fortum Power and Heat Oy, Geologiska forskningscentralen, Grenepeace Finland, Kemiindustrin KI rf, Villmanstrands tekniska universitet, kommunikationsministeriet, Lovisa stad, Skogsindustrin rf, justitieministeriet, Olycksutredningscentralen, försvarsministeriet, inrikesministeriet, social- och hälso-vårdsministeriet, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, Suomen kaasuyhdistys ry, Finlands Kommunförbund, Finlands naturskyddsförbund, Suomen Palopäällystöliitto – Finlands Brandbefälsförbund r.y., Suomen pelastusjohtajat ry, Strålsäkerhetscentralen, Tekniska handelsförbundet rf, Teknologiska forskningscentralen VTT Ab, Teknologindustri rf, Teollisuuden Voima Oyj / Posiva Oy, Säkerhets- och kemikalieverket, utrikesministeriet, kärnsäkerhetsdelegationen, miljöministeriet och Öljy- ja kaasukemiska ry.

2 EU-rättsakternas och fördragens målsättning och huvudsakliga innehåll

MKB-direktivet

MKB-direktivet gäller bedömning av inverkan på miljön av sådana offentliga och privata projekt som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att projekt som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan särskilt på grund av deras art, storlek eller lokalisering blir föremål för krav på tillstånd och en bedömning av deras miljöpåverkan innan tillstånd ges. Dessa projekt anges i artikel 4 i direktivet.

Begreppet *berörd allmänhet* definieras i artikel 1.2 e. Enligt artikeln avses med berörd allmänhet den allmänhet som berörs eller kan antas bli berörd av, eller som har ett intresse av, de beslutsprocesser på miljöområdet som avses i artikel 2.2. Icke-statliga miljöskyddsorganisationer som uppfyller kraven i nationell lagstiftning ska enligt denna definition anses ha ett sådant intresse.

I artikel 6.5 föreskrivs det om information till allmänheten.

I artikel 6.6 föreskrivs det om tidsramar för information. Enligt punkten ska det för de olika etapperna fastställas rimliga tidsramar som ger tillräckligt med tid för att informera allmänheten och även tillräckligt med tid för den berörda allmänheten att förbereda sig och på ett effektivt sätt delta i beslutsprocessen på miljöområdet, i enlighet med denna artikel.

I artikel 7 finns bestämmelser om förfarandet för internationellt hörande. När en medlemsstat uppmärksammar att ett projekt kan antas medföra en betydande inverkan på miljön i en annan medlemsstat eller om en medlemsstat som kan komma att utsättas i betydande grad begär det,

RP 169/2021 rd

ska den medlemsstat på vars territorium projektet är avsett att utföras informera den utsatta medlemsstaten så snart som möjligt och senast när den informerar den egna allmänheten.

I artikel 8 föreskrivs om beaktande av resultaten av samråden i tillstånd. Enligt artikel 8 ska resultaten av samråden och de uppgifter som har inhämtats enligt artiklarna 5–7 vederbörligen beaktas vid tillståndsgivningen.

I artikel 8a.1 föreskrivs om beaktande av den motiverade slutsatsen i tillstånd. Enligt punkten ska beslutet att bevilja tillstånd innehålla bland annat uppgifter om den motiverade slutsats som avses i artikel 1.2g iv i direktivet.

I artikel 9.1 föreskrivs bland annat om information till allmänheten om tillståndsbeslut.

I artikel 11.1 finns bestämmelser om ändringsökande. Enligt punkten ska medlemsstaterna inom ramen för den relevanta nationella lagstiftningen se till att de medlemmar av den berörda allmänheten a) som har ett tillräckligt intresse, eller b) som hävdar att en rättighet kränks, när detta utgör en förutsättning enligt en medlemsstats förvaltningsprocessrättsliga lagstiftning, har rätt att få den materiella eller formella giltigheten av ett beslut, en handling eller en underlåtenhet som omfattas av bestämmelserna om allmänhetens deltagande i detta direktiv prövad i domstol eller något annat oberoende och opartiskt organ som inrättats genom lag.

Seveso III-direktivet

Syftet med Seveso III-direktiv är att fastställa regler för att förebygga allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och för att begränsa följderna av dem för människors hälsa och miljön, i syfte att säkerställa en hög skyddsnivå konsekvent och effektivt i hela unionen. Direktivet tillämpas på sådana verksamheter som avses i artikel 2 där farliga ämnen hanteras.

Begreppet *den berörda allmänheten* definieras i artikel 3.18. Enligt punkten avses med den berörda allmänheten den allmänhet som påverkas eller som kan påverkas, eller som har intresse av beslut som fattas om någon av de frågor som anges i artikel 15.1; frivilligorganisationer som främjar miljöskydd och som uppfyller tillämpliga krav enligt nationell lagstiftning ska med avseende på denna definition anses ha ett sådant intresse.

I artikel 15.7 föreskrivs om hur allmänheten ska underrättas och om hörande av den berörda allmänheten. Enligt artikeln ska det fastställas rimliga tidsramar för de olika etapperna så att den berörda allmänheten hinner förbereda sig och på ett effektivt sätt kan delta i miljöbeslutsprocessen.

I artikel 23 b föreskrivs det om den berörda allmänhetens rätt att söka ändring. Enligt detta led har den berörda allmänheten i sina respektive nationella rättssystem tillgång till de prövningsförfaranden som fastställs i artikel 11 i direktiv 2011/92/EG för de fall som omfattas av artikel 15.1 i detta direktiv.

Miljöinformationsdirektivet

Tillgång till information som gäller miljön behandlas i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG om allmänhetens tillgång till miljöinformation och om upphävande av rådets direktiv 90/313/EEG (nedan miljöinformationsdirektivet). Genom miljöinformationsdirektivet vill man trygga den offentliga tillgången till miljöinformation som innehas av eller förvaras för of-

RP 169/2021 rd

fentliga myndigheter. Syftet med direktivet är också att såsom en självklarhet se till att miljöinformation görs tillgänglig för och sprids till allmänheten för att säkerställa största möjliga systematiska tillgång till och spridning av miljöinformation till allmänheten. I detta syfte ska i synnerhet datanät och/eller elektroniska verktyg främjas, när så är möjligt.

Artikel 2 i direktivet innehåller definitioner som gäller miljöinformation. Enligt artikel 2.1 avses med miljöinformation ”all information i skriftlig form, bild- eller ljudform, elektronisk eller annan materiell form” om vissa faktorer som rör miljön (tillståndet för olika delar av miljön och samspelet mellan dessa, åtgärder och faktorer som påverkar miljön, rapporter om genomförandet av miljölagstiftningen, analyser och antaganden som används inom ramen för åtgärder och verksamheter som rör miljön samt tillståndet för människors hälsa och säkerhet, inbegripet förorening av livsmedelskedjan, när det är relevant, villkoren för mänskligt liv, kulturplatser och byggnader i den utsträckning de kan påverkas av tillståndet i miljön). Begreppet miljöinformation är med andra ord brett och omfattar inte bara information som direkt gäller miljön utan även information som påverkar miljön.

Enligt artikel 4.2 f är det möjligt att göra ett undantag från den fria tillgången till miljöinformation på grund av skyddet för personuppgifter. Undantagen i miljöinformationsdirektivet ska dock tolkas restriktivt så att allmänhetens intresse av att informationen lämnas ut bör vägas mot det intresse som betjänas av att begäran avslås, varvid den allmänna regeln bör vara att informationen lämnas ut.

Århuskonventionen

Århuskonventionen ger allmänheten (enskilda personer och de organisationer som företräder dem) rätt att få tillgång till information och att delta i beslutsprocesser i miljöfrågor samt tillgång till rättslig prövning om dessa rättigheter inte respekteras. Århuskonventionen är en konvention utarbetad av Förenta Nationernas ekonomiska kommission för Europa och trädde i kraft den 30 oktober 2001. År 1998 undertecknade Europeiska gemenskapen Århuskonventionen tillsammans med alla sina medlemsstater. Århuskonventionen har införlivats i den nationella lagstiftningen genom lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (767/2004) och trädde i kraft den 30 november 2004.

Enligt artikel 6 i Århuskonventionen ska den berörda allmänheten på ett tidigt stadium i beslutsprocesser om miljön informeras, antingen genom offentligt tillkännagivande eller i förekommande fall enskilt, bland annat om när beslutsprocessen påbörjas och allmänhetens möjligheter att delta. Enligt den artikeln ska varje etapp i förfarandet för allmänhetens deltagande i beslutsprocessen innehålla rimliga tidsfrister och varje part sörja för att allmänhetens deltagande sker på ett tidigt stadium, när alla alternativ är möjliga och allmänheten kan delta på ett meningsfullt sätt. Allmänheten ges möjlighet att lämna synpunkter och framföra åsikter om den föreslagna verksamheten. Allmänheten ska på föreskrivet sätt informeras om beslutet så snart det har fattats av myndigheten.

Bestämmelser om tillgång till rättslig prövning finns i artikel 9 i konventionen. Enligt den har den berörda allmänheten som har ett tillräckligt intresse rätt att få ett beslut som omfattas av artikel 6 prövat av en behörig domstol. Enligt artikel 9 ska allmänheten, utan att det påverkar tillämpningen av prövningsförfarandena, ha rätt att få handlingar och underlåtenheter av personer och myndigheter som strider mot den nationella miljölagstiftningen prövade av domstol

eller i administrativ ordning. Förfarandena ska erbjuda tillräckliga och effektiva rättsmedel, inbegripet förelägganden där så är lämpligt. De ska också vara objektiva, rättvisa, snabba och inte oöverkomligt kostsamma. Beslut som fattas med stöd av artikel 9 i konventionen ska meddelas eller registreras skriftligen. Beslut av domstol och, när så är möjligt, av andra organ ska vara tillgängliga för allmänheten.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

Kemikaliesäkerhetslagen och MKB-lagen

I kemikaliesäkerhetslagen föreskrivs det delvis om genomförandet av Seveso III-direktivet. I MKB-lagen finns bestämmelser om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och genom den har MKB-direktivet delvis genomförts. MKB-direktivet har också genomförts genom statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (227/2017), markanvändnings- och bygglagstiftningen (markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och markanvändnings- och byggförordningen (895/1999)), naturvårdslagen (1096/1996) samt i fråga om förpliktelser som gäller tillståndsförfaranden genom sektorspecifika författningar, inbegripet kemikaliesäkerhetslagen, gruvlagen och kärnenergilagen.

Tillämpningsområdet för MKB-direktivet omfattar projekt som i Seveso III-direktivet ansetts höra till sådana anläggningar för produktion som omfattas av direktivets tillämpningsområde. I 26 § i kemikaliesäkerhetslagen föreskrivs det om skyldigheten lägga fram en miljökonsekvensbeskrivning vid ansökan om tillstånd enligt kemikaliesäkerhetslagen. I paragrafen hänvisas det till den upphävda lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994).

Bestämmelser om beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillståndsförfarande och tillstånd finns i 4 kap. i MKB-lagen. Finland har i sitt svar till Europeiska kommissionen åtagit sig att ändra kemikaliesäkerhetslagen så att den innehåller en hänvisning till motiverad slutsats och bestämmelser om att det av ett tillståndsbeslut ska framgå hur den motiverade slutsatsen har beaktats. I 26 § i kemikaliesäkerhetslagen saknas en hänvisning till beaktandet av den motiverade slutsatsen enligt 23 § i MKB-lagen när tillståndsbeslut fattas. I 25–27 § i MKB-lagen finns bestämmelser om beaktande av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning i tillståndsförfarande och tillstånd. Finland har i sitt svar till Europeiska kommissionen också förbundit sig att till kemikaliesäkerhetslagen foga bestämmelser om att ta in uppgifter om den motiverade slutsatsen och beaktandet av den i tillståndsbeslut. Säkerhets- och kemikalieverket har redan i nuläget tillämpat bestämmelserna om tillståndsprövning i MKB-lagen.

I 12 a kap. i kemikaliesäkerhetslagen finns bestämmelser om kungörelse och information om tillståndsärenden som omfattas av lagens tillämpningsområde. I 12 a kap. i kemikaliesäkerhetslagen finns inga bestämmelser om förfarandet för internationellt hörande enligt MKB-direktivet i fall där ett projekt som hör till lagens tillämpningsområde kan antas medföra betydande gränsoverskridande miljökonsekvenser. I 63 § i förvaltningslagen, som är en allmän lag, föreskrivs det om delgivning till utlandet. Delgivningen verkställs enligt förvaltningslagen eller enligt lagstiftningen i den främmande staten, om inte något annat följer av internationella avtal och förpliktelser som är bindande för Finland. Finland har i sitt svar till Europeiska kommissionen gällande det överträdelseförfarande som Europeiska kommissionen inlett förbundit sig att ändra bestämmelserna om förfarandet för internationellt hörande och att foga hänvisningsbestämmelser till bestämmelserna om tillstånd. Hittills har Säkerhets- och kemikalieverket inte fått sådana tillståndsansökningar enligt kemikaliesäkerhetslagen för vilka förfarandet för internationellt hörande behövs.

RP 169/2021 rd

Genom lagen om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (556/2021) har en ny 29 a § om tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser fogats till MKB-lagen. Enligt paragrafens 1 mom. ska tillståndsmyndigheten sända en tillståndsansökan som gäller ett i 28 § avsett projekt och översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till miljöministeriet när en medlemsstat i Europeiska unionen deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Miljöministeriet sänder ansökan och översättningarna till medlemsstaten. Enligt 2 mom. ska tillståndsmyndigheten sända sitt tillståndsbeslut samt översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till miljöministeriet, som sänder beslutet och översättningarna till den andra stat som har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Enligt motiveringen till MKB-lagen (RP 50/2021 rd) kan väsentliga delar av tillståndsansökan anses vara åtminstone de delar på basis av vilka myndigheterna i den andra staten och de vars omständigheter eller intressen projektet kan påverka kan identifiera vilka slags gränsöverskridande betydande skadliga miljökonsekvenser ett projekt kan ha och hur de kommentarer som staten lämnat i samband med MKB-förfarandet har beaktats. De väsentliga delarna av tillståndsbeslutet kan enligt motiveringen till MKB-lagen anses vara åtminstone de delar på basis av vilka myndigheterna i den andra staten och de vars omständigheter eller intressen projektet kan påverka kan identifiera hur miljökonsekvensbeskrivningen, den motiverade slutsatsen och det internationella hörandet har beaktats samt vilka åtgärder tillståndsbeslutet förutsätter för att undvika, förhindra, begränsa eller eliminera samt följa upp identifierade betydande skadliga gränsöverskridande miljökonsekvenser.

Skyldigheten att sända tillståndsansökan gäller endast situationer där en annan medlemsstat i Europeiska unionen har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Skyldigheten att sända tillståndsbeslutet gäller alla stater som deltagit i MKB-förfarandet, också stater utanför Europeiska unionen, eftersom skyldigheten att sända tillståndsbeslutet till en annan stat baserar sig på både MKB-direktivet och Esbokkonventionen.

I 104 b § i kemikaliesäkerhetslagen finns bestämmelser om information om tillståndsansökningar. Bestämmelserna om offentlig kungörelse i 62 a § i förvaltningslagen trädde i kraft den 1 januari 2020. Eftersom förvaltningslagen är en allmän lag finns det i kemikaliesäkerhetslagen bestämmelser som delvis överlappar bestämmelserna i förvaltningslagen samt en hänvisning till den upphävda lagen om offentliga kungörelser (34/1925).

I 126 § i kemikaliesäkerhetslagen föreskrivs det om sökande av ändring. I 126 § i kemikaliesäkerhetslagen föreskrivs det om sökande av ändring i ett beslut av ett ministerium och en tillsynsmyndighet. I paragrafen hänvisas det till lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). I 7 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden finns allmänna bestämmelser om rätten att anföra besvär i förvaltningsärenden. Närmare bestämmelser om rätten att anföra besvär får utfärdas genom speciallag. I artikel 23 b i Seveso III-direktivet föreskrivs att den berörda allmänheten i sina respektive nationella rättssystem ska ha tillgång till de prövningsförfaranden som fastställs i artikel 11 i direktiv 2011/92/EG för de fall som omfattas av artikel 15.1 i detta direktiv. I det överträdelseförfarande som kommissionen inlett i fråga om Seveso III-direktivet har kommissionen också ansett att definitionen av den berörda allmänheten inte till alla nödvändiga delar genomförs i kemikaliesäkerhetslagen. I 6 § 23 punkten i kemikaliesäkerhetslagen ingår organisationer inte i definitionen av den berörda allmänheten och i bestämmelserna om ändringssökande anges i nuläget inte närmare organisationers rätt att söka ändring. Finland har i sitt svar åtagit sig att i kemikaliesäkerhetslagen lägga till organisationer i definitionen av den berörda allmänheten och utfärda närmare bestämmelser om organisationers rätt att söka ändring.

RP 169/2021 rd

I statsrådets förordning om övervakning av hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier (685/2015) och statsrådets förordning om övervakning av tillverkningen och upplagringen av explosiva varor (819/2015) finns bestämmelser om innehållet i tillståndsbeslut och om information om tillståndsbeslut. I förordningarna hänvisas det till den upphävda lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994). I förordningarna finns bestämmelser om innehållet i tillståndsbeslut som meddelas med stöd av kemikaliesäkerhetslagen i enlighet med de olika besluten. Tillståndsbeslut i fråga om projekt enligt MKB-lagen fattas med stöd av 23 och 58 § i kemikaliesäkerhetslagen. I de tillstånd som beviljas med stöd av dessa bestämmelser har den miljökonsekvensbedömning som det föreskrivs om i MKB-lagen beaktats i tillståndsprövningen.

Gruvlagen och kärnenergilagen

Tillståndsförfarandena enligt gruvlagen (621/2011) omfattas av MKB-lagens tillämpningsområde. Den gällande gruvlagen innehåller inga bestämmelser om fall där ett projekt som hör till lagens tillämpningsområde kan antas medföra betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser.

Kärnenergilagen (990/1987) är en av de sektorspecifika författningar som ska tillämpas på tillståndsförfarandena för projekt som omfattas av MKB-lagens tillämpningsområde. Kärnenergilagen innehåller inte heller några bestämmelser med tanke på fall där ett projekt som hör till lagens tillämpningsområde kan antas medföra betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser. Till denna del uppfyller kärnenergilagen inte kraven enligt MKB-direktivet.

Förvaltningslagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

I 62 a och 62 b § i förvaltningslagen (434/2003) finns allmänna bestämmelser om offentlig kungörelse och publicering av uppgifter vid verkställande av offentlig delgivning och offentlig kungörelse. Behörigheten att verkställa offentliga kungörelser ges dock genom speciallagstiftning. I 62 b § i förvaltningslagen görs avvikelse från 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) genom att tillåta publicering av nödvändiga personuppgifter vid verkställande av offentlig delgivning och offentlig kungörelse.

I 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om utlämnande av personuppgifter ur en myndighets register. Personuppgifter ur en myndighets personregister får, om inte något annat särskilt bestäms i lag, lämnas ut i form av en kopia eller en utskrift eller i elektronisk form om mottagaren enligt bestämmelserna om skydd för personuppgifter har rätt att registrera och använda sådana personuppgifter.

Lagen om rättegång i förvaltningsärenden

I 7 § 1 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) finns bestämmelser om rätten att anföra besvär. Enligt momentet får besvär över ett förvaltningsbeslut anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet samt av den som har besvärsrätt enligt särskilda bestämmelser i lag. En myndighet får även anföra besvär över ett förvaltningsbeslut om överklagandet är behövligt med anledning av det allmänna intresse som myndigheten ska bevaka.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I kemikaliesäkerhetslagen görs de ändringar som behövs för att komplettera det nationella genomförandet av MKB-direktivet och Seveso III-direktivet. Kemikaliesäkerhetslagen ändras genom att till definitionen av den berörda allmänheten fogas även organisationer, genom att precisera de bestämmelser som hänvisar till beaktandet av miljökonsekvensbedömningen vid tillståndsprovning samt bestämmelserna om information om tillståndsansökningar och tillståndsbeslut. Samtidigt fogas till dem en hänvisning till den nya 29 a § i MKB-lagen som innehåller bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser. Till bestämmelsen om ändringssökande fogas besvärsmått för registrerade föreningar och stiftelser, så att de organisationer som anges i kraven i direktiven får överklaga tillståndsbeslut. Bestämmelsen om besvärsmått ändras så att den också omfattar de kommuner där en verksamhet ska placeras. Dessutom görs tekniska ändringar i bestämmelsen, bland annat genom att ändra hänvisningarna så att de hänvisar till gällande författningar.

Till bestämmelserna om tillstånds-förfarande i kärnenergilagen och i gruvlagen fogas bestämmelser som hänvisar till den nya 29 a § i MKB-lagen som innehåller bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser. Tilläggen utgör en del av det nationella genomförandet av artikel 7 i MKB-direktivet.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna ändringarna i kemikaliesäkerhetslagen gäller definitioner, tillståndsbehandling, information om tillståndsärenden samt ändringssökande. Säkerhets- och kemikalieverket har tillämpat den gällande MKB-lagen i fråga om de tillståndsansökningar som hänfört sig till projekt enligt MKB-lagen. Således är ändringarna i de bestämmelser som hänför sig till tillståndsprovning författningstekniska och inverkar inte på myndighetens verksamhet.

Hänvisningen till förfarandet för internationellt hörande i 29 a § i MKB-lagen medför inte heller några extra kostnader för myndigheterna. De skyldigheter som hänför sig till det internationella förfarandet inverkar inte i betydande grad på myndigheternas resurser, eftersom det inte förekommit sådana projekt till exempel bland tillstånden enligt kemikaliesäkerhetslagen. Om ett sådant projekt blir aktuellt, förutsätter fullgörandet av skyldigheterna dock samarbete mellan kontakt- och tillståndsmyndigheten och miljöministeriet. Den projektansvarige ansvarar för kostnaderna för översättningar av handlingar som ska sändas till den andra staten, och därför ansvarar myndigheterna inte för kostnaderna för översättningar.

Ändringarna i bestämmelserna om ändringssökande i kemikaliesäkerhetslagen ger besvärsmått åt sådana registrerade föreningar eller stiftelser vars syfte är att främja naturvård, miljöskydd, eller hälsoskydd i området samt åt de kommuner där verksamheten ska placeras. Ändringen av bestämmelsen kan i någon mån öka de uppgifter som hänför sig till behandlingen av besvär vid Säkerhets- och kemikalieverket samt domstolarna.

Ekonomiska konsekvenser

I fråga om hänvisningen till MKB-lagen åläggs de nya skyldigheter att översätta handlingar som gäller förfarandet för internationellt hörande den projektansvarige i enlighet med principen att

RP 169/2021 rd

den som orsakar kostnader betalar. Ändringen medför således extra kostnader för den projektansvarige. De gäller endast stora projekt där utgifterna för översättningar inte har en betydande ställning i helheten av planeringskostnader. Bland till exempel tillstånden enligt kemikaliesäkerhetslagen har det inte förekommit projekt där internationellt hörande behövs, vilket innebär att sådana kostnader ytterst sällan uppstår för verksamhetsutövare.

Konsekvenser för företagen

Förslaget till ändring av kemikaliesäkerhetslagen har inga betydande konsekvenser för företagen, eftersom tillståndsbehandlingen redan i nuläget har motsvarat bestämmelserna i MKB-lagen.

Det att besvärsrätten i fråga om tillståndprojekt som gäller miljökonsekvensbedömning utvidgas till sådana registrerade föreningar eller stiftelser vars syfte är att främja naturvård, miljöskydd, eller hälsoskydd i området samt de kommuner där verksamheten ska placeras kan öka antalet besvär som gäller tillståndsbeslut. Besvärsrätten gäller tillstånd enligt kemikaliesäkerhetslagen. Med stöd av 126 och 126 a § i kemikaliesäkerhetslagen kan ett tillståndsbeslut dock fortfarande verkställas trots ändringssökande.

Miljökonsekvenser och samhällliga konsekvenser

I fråga om de hänvisningar till MKB-lagen som det föreslås att fogas till kemikaliesäkerhetslagen kan propositionen anses ha positiva miljökonsekvenser och samhällliga konsekvenser, eftersom hänvisningarna förtydligar MKB-lagens tillämpningsområde och myndigheternas behörighet. Förslagen till bestämmelser om förfarandet för internationellt hörande främjar på internationell nivå positiva miljökonsekvenser och samhällliga konsekvenser. De föreslagna bestämmelserna om information om tillståndsansökningar i kemikaliesäkerhetslagen ger i enlighet med kraven i MKB-direktivet, Seveso III-direktivet och direktivet om allmänhetens tillgång till miljöinformation allmänheten så heltäckande information som möjligt om pågående ansökningar som gäller tillståndprojekt enligt kemikaliesäkerhetslagen.

Det att besvärsrätten i kemikaliesäkerhetslagen utvidgas från den besvärsrätt som föreskrivs förvaltningslagen till sådana registrerade föreningar eller stiftelser vars syfte är att främja naturvård, miljöskydd, eller hälsoskydd samt till de kommuner där verksamheten ska placeras tryggar sammanslutningars möjligheter att påverka när det gäller projekt som kräver miljökonsekvensbedömning.

5 Remissvar

Utkastet till regeringsproposition var på remiss i tjänsten utlåtande.fi under tiden 10.5.–21.6.2021. Remissyttranden om propositionen begärdes i tjänsten utlåtande.fi av 56 myndigheter och sammanslutningar.

Under remissbehandlingen lämnades yttranden av Ålands landskapsregering, Finlands näringsliv rf, Finsk Energiindustri rf, Fortum Power and Heat Oy, kommunikationsministeriet, justitieministeriet, Olycksutredningscentralen, Strålsäkerhetscentralen / kärnsäkerhetsdelegationen, Tekniska handelsförbundet rf och Säkerhets- och kemikalieverket. Skogsindustrin rf och miljöministeriet lämnade in sina yttranden efter remisstiden. Av remissinstanserna framförde endast Finlands näringsliv rf, Skogsindustrin rf, justitieministeriet, Tekniska Handelsförbundet rf och miljöministeriet synpunkter på förslaget. De andra instanserna hade inget att kommentera eller yttra om utkastet till proposition.

De föreslagna ändringarna ansågs i yttrandena i huvudsak vara värda att understödja. I fråga om kemikaliesäkerhetslagen motsatte sig Finlands näringsliv rf, Skogsindustrin rf och Tekniska Handelsförbundet rf utvidgningen av besvärsrätten vid ändringssökande. Dessa ansåg att ändringssökandet inverkar på tillståndprocessens längd och förutsägbarhet och ifrågasatte kraven på ändringar i fråga om ändringssökande till följd av Europeiska kommissionens överträdelseförfarande. I förslaget till propositionen finns en omfattande beskrivning av bakgrunden till det överträdelseförfarande som Europeiska kommissionen inlett. Dessutom beskrivs i propositionens motivering de centrala bestämmelser och internationella överenskommelser enligt vilka det till denna del krävs ändringar i den nationella lagstiftningen. När det gäller kemikaliesäkerhetslagen ska utvidgningen av besvärsrätten tas in i den nationella lagstiftningen till följd av Europeiska kommissionens överträdelseförfarande under 2021 och därför behandlas en reform av tillståndsförfarandena inte i större utsträckning i förslaget.

I justitieministeriets yttrande fästes uppmärksamheten i fråga om 104 b och 104 f § i kemikaliesäkerhetslagen vid hur bestämmelserna om offentlig kungörelse och delgivning formulerats i utkastet i förhållande till förvaltningslagen, som är en allmän lag, samt vid motiveringen gällande skyddet för personuppgifter. Justitieministeriet föreslog dessutom tekniska ändringar i paragraferna. Förslaget har korrigerats genom ändring av rubrikerna för 104 b och 104 f § och av innehållet i 104 b § 1 och 2 mom. och 104 f §. I övrigt har motiveringen preciserats till vissa delar och tekniska korrigeringar gjorts i de föreslagna paragraferna. För att trygga rätten till information enligt artikel 15.7 i Seveso III-direktivet ska den berörda allmänheten särskilt underrättas om tillståndsansökningar och tillståndsbeslut i de fall då Säkerhets- och kemikalieverket har kännedom om de parter som avses i definitionen. Till denna del har lagförslaget inte ändrats.

Miljöministeriet konstaterade i sitt yttrande att det föreslås att hänvisningar till den nya 29 a § i MKB-lagen fogas till 104 b och 104 f § i kemikaliesäkerhetslagen, 40 och 58 § i gruvlagen och 23 § i kärnenergilagen och att hänvisningsbestämmelserna har beretts i samarbete med miljöministeriet. Miljöministeriet anmärkte också på tekniska detaljer i det ändringsförslag som gäller kemikaliesäkerhetslagen.

Miljöministeriet konstaterar dock att det i fråga om hänvisningen till 29 a § i MKB-lagen kunde vara tydligare att överväga en mer allmän form på hänvisningen så att de nu föreslagna hänvisningsbestämmelserna i lagarna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde inte behöver ändras om det görs ändringar i den bestämmelse i MKB-lagen som det hänvisas till. Miljöministeriet föreslår följande formulering: ”Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.” Justitieministeriet föreslår också i sitt yttrande att ändringen i 23 § i kärnenergilagen alternativt kan skrivas som ett moment på följande sätt: ”Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsansökan och tillståndsbeslut...”.

De bestämmelser som hänvisar till 29 a § i MKB-lagen (104 b och 104 f § i kemikaliesäkerhetslagen, 40 och 58 § i gruvlagen och 23 § i kärnenergilagen) har till följd av remissvaren ändrats till den allmänna form som miljöministeriet föreslagit, så att bestämmelserna inte behöver ändras på grund av eventuella senare ändringar i MKB-lagen.

I sitt yttrande fäster miljöministeriet dessutom uppmärksamhet vid att den hänvisningsbestämmelse som gäller skyldigheten att sända tillståndsbeslut föreslås ingå i 23 § 2 mom. i kärnenergilagen. Den paragrafen gäller handläggning av ansökan om tillstånd. Eftersom skyldigheten i fråga dock gäller sändande av ett tillståndsbeslut, kunde det vara tydligare att ta in den i en

sådan paragraf som innehåller bestämmelser om handläggning av tillståndsbeslut och inte ansökan om tillstånd. Till denna del har det vid den fortsatta beredningen konstaterats att trots att 23 § i kärnenergilagen gäller handläggning av ansökan om tillstånd och skyldigheterna enligt 29 a § i MKB-lagen också gäller tillståndsbeslut är 23 § i kärnenergilagen den mest ändamålsenliga platsen för hänvisningsbestämmelsen. Kärnenergilagen innehåller ingen allmän paragraf om handläggning eller beviljande av tillstånd utan bestämmelser om olika typer av tillstånd finns på olika ställen i lagen.

I miljöministeriets yttrande fästes uppmärksamhet också vid motiveringarna till förslaget till ändring av kemikaliesäkerhetslagen och hänvisningarna till MKB-lagen. Motiveringen till kemikaliesäkerhetslagen har preciserats i fråga om definitionen av den berörda allmänheten samt 104 f §. Den föreslagna 26 § kvarstår som i förslaget, med undantag för en liten teknisk ändring, eftersom det i bestämmelsen hänvisas till tillstånd enligt 23 och 58 § i kemikaliesäkerhetslagen. Den föreslagna ändringen är en informativ hänvisning till MKB-lagen och ändrar således inte på dess tillämpningsområde. I fråga om förslaget till paragrafen om besvär rätt i fråga om ändringssökande görs inga ändringar, eftersom begränsningen av besvär rätten till projekt enligt 23 och 58 § är tydligare med tanke på tillämpningen av lagen och även omfattar projekt enligt MKB-lagen.

6 Specialmotivering

6.1 Lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

6 §. Definitioner. Det föreslås att definitionen av den berörda allmänheten i 23 punkten ändras så att den kompletteras med registrerade föreningar eller stiftelser vars syfte är att främja naturvård, miljöskydd, eller hälsoskydd i det område där den verksamhet som beslutet gäller ska placeras. Punkten motsvarar artikel 3.18 i Seveso III-direktivet, enligt vilken definitionen också avser frivilligorganisationer som främjar miljöskydd och som uppfyller tillämpliga krav enligt nationell lagstiftning. Med stöd av definitionen kan förutom de berörda parterna i ett ärende också organisationer vara intressenter. För att de organisationer som avses i direktivet ska kunna specificeras begränsas definitionen nationellt till registrerade föreningar och stiftelser. Dessutom begränsas definitionen till att gälla endast registrerade föreningar och stiftelser vars verksamhetsområde som antecknats i föreningsregistret eller stiftelseregistret omfattar främjande av naturvård, miljöskydd, eller hälsoskydd i det berörda området.

26 §. Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillstånd. Det föreslås att paragrafen ändras så att den innehåller tydliga hänvisningar till 25–27 § i MKB-lagen. Genom paragrafändringen kompletteras genomförandet av artiklarna 8, 8a.1 a och 9.1 i MKB-direktivet. Genom ändringen förtydligas förhållandet mellan kemikaliesäkerhetslagen och MKB-lagen. I paragrafen åläggs Säkerhets- och kemikalieverket att vid tillståndsprövningen beakta de handlingar som gäller miljökonsekvensbedömning som det föreskrivs om i 26 § i MKB-lagen och att ta in en motiverad slutsats i tillståndsbeslutet. Ändringarna påverkar inte beslutspraxis, eftersom Säkerhets- och kemikalieverket redan nu tillämpar MKB-lagen till denna del. Det föreslås att till paragrafen fogas ett bemyndigande för statsrådet att utfärda förordning så att närmare bestämmelser om innehållet i ett tillståndsbeslut och om information om tillståndsbeslut får utfärdas genom förordning av statsrådet.

104 b §. Delgivning av tillståndsansökan. Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningen till den upphävda lagen om offentliga kungörelser (34/1925) stryks och ersätts med en hänvisning till 62 a § i den gällande förvaltningslagen där det föreskrivs om offentlig kungörelse på en myndighets webbplats i det allmänna datanätet. Det anses att tillståndsansökningar enligt kemikaliesäkerhetslagen fortfarande behöver delges genom offentlig kungörelse, eftersom de kan

beröra förutom parterna också den berörda allmänheten. Säkerhets- och kemikalieverket har inte kännedom om alla sådana parter som avses i 6 § 23 punkten i kemikaliesäkerhetslagen och därför behövs en offentlig kungörelse. Med avvikelse från bestämmelserna i allmän lag föreslås kungörelsetiden dock vara minst 30 dygn. Med avvikelse från 62 b § i förvaltningslagen, som gäller behandlingen av personuppgifter som publiceras i en kungörelse, ska trots vad som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) verksamhetsutövarens namn och kontaktuppgifter, som innehåller personuppgifter och lokaliseringuppgifter, raderas från myndighetens webbplats först när beslutet har vunnit laga kraft.

Den behöriga tillståndsmyndigheten ska se till att ansökningshandlingarna i ett tillståndsärende finns tillgängliga elektroniskt åtminstone så länge kungörelsetiden varar. Tillståndsmyndigheten ansvarar också för att radera uppgifterna och att eventuellt komplettera dem i datanätet samt för att det i datanätet inte publiceras sekretessbelagda uppgifter. I princip innebär det att handlingarna hålls tillgängliga en möjlighet att ta del av handlingarna enbart i elektronisk form. Till exempel stora karthandlingar kan dock inte av datatekniska skäl nödvändigtvis hållas tillgängliga på en webbplats och får då hållas framlagda på en plats som myndigheten bestämmer.

I 1 mom. görs en avvikelse från 62 b § i förvaltningslagen i fråga om tiden för tillgänglighållande av personuppgifter. I tillståndshandlingar enligt kemikaliesäkerhetslagen kan personuppgifter förekomma i de firmanamn som verksamhetsutövare använder i näringsverksamheten och lokaliseringuppgifter i kontaktuppgifterna. Förvaltningslagens 62 b § möjliggör offentliggörande av sådana personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information trots vad som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, men paragrafen ålägger myndigheten en skyldighet att radera personuppgifterna i datanätet när den tid för tillgänglighållande som avses i 62 § 3 mom. och 62 a § 2 mom. i förvaltningslagen löper ut. Den föreslagna ändringen anses behövlig för att säkerställa tillgången till information för parterna och den berörda allmänheten på det sätt som föreskrivs i artikel 15.7 i Seveso III-direktivet. Behandlingen av uppgifter är således laglig med stöd av artikel 6.1 e i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (nedan EU:s *allmänna dataskyddsförordning*).

Informerandet om tillståndsansökningar som gäller farliga ämnen kräver en längre tid för tillgänglighållande än vad som föreskrivs i 62 b § i förvaltningslagen, bl.a. för att det allmänna enligt grundlagen har skyldighet att verka för att alla tillförsäkras en sund miljö och för att trygga ställningen för dem som orsakas olägenhet samt för uppfyllande av de förpliktelser som följer av EU:s direktiv om allmänhetens tillgång till miljöinformation och Seveso III-direktivet. Dessa direktiv kräver att myndigheterna aktivt och systematiskt sprider miljöinformation till allmänheten särskilt med hjälp av datanätet eller elektroniska verktyg eller bäge och fastställer sådana rimliga tidsramar för de olika etapperna av hörande och information som ger tillräckligt med tid för att informera allmänheten och även tillräckligt med tid för den berörda allmänheten att förbereda sig och på ett effektivt sätt delta i beslutsprocessen på miljöområdet. Bestämmelserna om kungörelse motsvarar också de bestämmelser om kungörelse som gäller miljötillstånd, så att en offentlig kungörelse kan verkställas på ett enhetligt sätt i sådana fall där bestämmelserna i lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden (764/2019) tillämpas.

Sådana personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information kan anses vara verksamhetsutövarens namn och uppgifter om verksamhetsställets placering. I ansökningshandlingar och kungörelser som offentliggörs elektroniskt behöver verksamhetsutövarens namn och projektets placeringsort anges för att ärendet ska kunna specificeras tillräckligt och för att

parterna och allmänheten ska kunna bedöma projektets miljökonsekvenser för miljön på placeringsorten. När information offentliggörs ska myndigheten fästa särskild vikt vid att sekretessbelagda uppgifter inte offentliggörs i det allmänna datanätet.

Verksamhetens placeringsort kan vara densamma som en persons bostadsort och är således en identifikationsuppgift som gäller personen. Det bör emellertid beaktas att även om det är fråga om identifikationsuppgifter om en fysisk person, så hör denna uppgift alltid samman med näringsverksamheten. Det föreslås en bestämmelse om att det ska vara tillåtet att publicera dessa personuppgifter i en kungörelse som offentliggörs i datanätet. Bestämmelsen är en specialbestämmelse i förhållande till 16 § 3 mom. i offentlighetslagen. I 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs det på vilket sätt personuppgifter ur en myndighets personregister får lämnas ut och om förutsättningarna för utlämnande. Enligt bestämmelsen får uppgifter lämnas ut om mottagaren enligt bestämmelserna om skydd för personuppgifter har rätt att registrera och använda sådana personuppgifter. När uppgiften lämnas ut på internet kan myndigheten inte försäkra sig om mottagarens rätt att använda personuppgifter, eftersom uppgiften finns tillgänglig för vem som helst som använder internet. För att kungörelsen och ansökningshandlingarna ska få innehålla de uppgifter som behövs med tanke på delgivningen, behöver det föreskrivas om saken på ett sätt som avviker från ovannämnda bestämmelse.

I artikel 6.4 i EU:s allmänna dataskyddsförordning ges möjlighet att i den nationella lagstiftningen avvika från principen om ändamålsbegränsning på villkor att den nationella rätten utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle för att skydda de mål som framgår av artikel 23.1 i dataskyddsförordningen. Till dessa mål hör bland annat andra av unionens eller en medlemsstats viktiga mål av generellt allmänt intresse, särskilt ett av unionens eller en medlemsstats viktiga ekonomiska eller finansiella intressen, däribland penning-, budget- eller skattefrågor, folkhälsa och social trygghet. Den föreslagna bestämmelsen säkerställer i enlighet med 23.1 e i EU:s allmänna dataskyddsförordning unionens eller en medlemsstats viktiga mål av generellt allmänt intresse. Den föreslagna regleringen kan dessutom anses vara nödvändig och proportionell med beaktande av att endast sådana personuppgifter som är nödvändiga för tillgången till information får publiceras i en offentlig kungörelse.

Enligt förslaget ska personuppgifter som publiceras på en myndighets webbplats raderas i datanätet senast när tillståndsbeslutet har vunnit laga kraft, eftersom kungörelsen och ansökningshandlingarna inte behöver finnas tillgängliga i datanätet i flera år.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om delgivning av och information om tillståndsansökningar. Momentet ändras så att en hänvisning till kommunallagen tas in i bestämmelsen. Enligt 29 § i kommunallagen (410/2015) ska kommunen ge kommuninvånarna, de som utnyttjar kommunens tjänster, organisationer och andra sammanslutningar tillräcklig information om ärenden som bereds i kommunen. Enligt förslaget ska information om kungörelsen publiceras i kommunerna inom det område som påverkas av verksamheten i enlighet med 108 § i kommunallagen. Detta kan göras till exempel genom att länka tillståndsmyndighetens kungörelse till kommunens webbplats. Information om att en kungörelse har offentliggjorts ska hållas tillgänglig på webbplatserna för kommunerna inom det område som påverkas av verksamheten i regel under samma tid som den finns tillgänglig på den behöriga tillståndsmyndighetens webbplats, alltså i minst 30 dygn. Information om kungörelsen ska offentliggöras i kommunerna utan dröjsmål efter det att kungörelsen har publicerats på tillståndsmyndighetens webbplats. Bestämmelsen hindrar dock inte kommunerna från att informera om att en kungörelse har offentliggjorts också på andra sätt än på webbplatsen, om de anser det vara behövligt för att säkerställa allmänhetens möjligheter att delta och påverka.

Information som ges i en tidning ska anses effektivisera informationsspridningen och det föreslås därför att detta förfarande bevaras. Det föreslås dock att myndighetens prövningsrätt när det gäller information om offentliggörandet av en kungörelse utökas. Enligt den gällande lagen ska information om kungörelsen publiceras i åtminstone en tidning med allmän spridning inom verkningsområdet, om inte ärendet är av ringa betydelse eller annonsering annars är uppenbart onödigt. Det föreslås att kravet på uppenbarhet stryks ur lagen, så att myndigheten i större utsträckning än för närvarande kan överväga behovet av att informera i en tidning.

Ur 2 mom. stryks skyldigheten att underrätta den berörda allmänheten genom annonsering i en tidning. Däremot fogas till paragrafen en informativ hänvisning till förvaltningslagen. Tillståndsansökningar ska delges den berörda allmänheten separat med iakttagande av vad som i 55 § i förvaltningslagen föreskrivs om delgivningssätten. I praktiken har Säkerhets- och kemikalieverket när det gäller planinformationen kännedom om rågrannarna till den verksamhet som en ansökan gäller och andra parter som ska informeras genom vanlig delgivning. Om villkoren i 55 § i förvaltningslagen uppfylls kan delgivningen också verkställas som offentlig delgivning. Definitionen ”den berörda allmänheten” omfattar också organisationer. Det kan vara svårt att bedöma olika organisationers koppling till ett projekt, och då tryggar en offentlig kungörelse enligt 1 mom. att organisationer får del av ett ärende. Om en part har samtyckt till användning av e-tjänster, kan meddelandet sändas elektroniskt med stöd av 19 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

De bestämmelser som fogas till 1 och 2 mom. motsvarar artikel 15.7 i Seveso III-direktivet och artikel 6.5 och 6.6 i MKB-direktivet.

Enligt förslaget fogas till paragrafen ett nytt 3 mom. med en hänvisning till det nya 29 a § i MKB-lagen som gäller förfarandet för internationellt hörande. Bestämmelsen blir tillämplig när det är fråga om projekt som hör till kemikaliesäkerhetslagens tillämpningsområde och som kan antas medföra betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser och ett förfarande för internationellt hörande enligt 5 kap. i MKB-lagen har ordnats om projektet. Genom den föreslagna ändringen kompletteras genomförandet av artikel 7 i MKB-direktivet i den nationella lagstiftningen. Bestämmelser om kostnaderna för att sända handlingar vid förfarandet för internationellt hörande finns i 38 § i MKB-lagen.

104 f §. Delgivning av tillståndsbeslut. Det föreslås att det till kemikaliesäkerhetslagen fogas bestämmelser om offentlig kungörelse och delgivning av tillståndsbeslut samt om förfarandet för internationellt hörande.

Till 1 mom. föreslås det att det fogas en bestämmelse om offentlig kungörelse av tillståndsbeslut i enlighet med 62 a § i förvaltningslagen. Offentlig kungörelse av tillståndsbeslut behövs för att den berörda allmänheten också ska få information om beslut som meddelas. Med stöd av 62 b § i förvaltningslagen ska Säkerhets- och kemikalieverket publicera uppgifterna i en offentlig kungörelse och den kungjorda handlingen, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Enligt samma paragraf publiceras i fråga om personuppgifter dock endast sådana personuppgifter som är nödvändiga för tillgången till information, och de får publiceras trots vad som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. De personuppgifter som ingår i ett meddelande om att en handling finns tillgänglig samt i en offentlig kungörelse och i den kungjorda handlingen ska avlägsnas från myndighetens webbplats i det allmänna datanätet när den tid för tillgänglighållande som avses i 62 § 3 mom. och 62 a § 2 mom. i förvaltningslagen löper ut. Behandlingen av uppgifter är således laglig med stöd av artikel 6.1 e i EU:s allmänna dataskyddsförordning.

Information om tillståndsansökningar som gäller farliga ämnen genom kungörelse behövs bl.a. för att det allmänna enligt grundlagen har skyldighet att verka för att alla tillförsäkras en sund miljö och för att trygga ställningen för dem som orsakas olägenhet samt för uppfyllande av de förpliktelser som följer av EU:s direktiv om allmänhetens tillgång till miljöinformation och Seveso III-direktivet. Dessa direktiv kräver att myndigheterna aktivt och systematiskt sprider miljöinformation till allmänheten särskilt med hjälp av datanätet eller elektroniska verktyg eller bägge och fastställer sådana rimliga tidsramar för de olika etapperna av hörande och information som ger tillräckligt med tid för att informera allmänheten och även tillräckligt med tid för den berörda allmänheten att förbereda sig och på ett effektivt sätt delta i beslutsprocessen på miljöområdet.

Sådana personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information kan anses vara verksamhetsutövarens namn och uppgifter om verksamhetsställets placering. I ansökningshandlingar och kungörelser som offentliggörs elektroniskt behöver verksamhetsutövarens namn och projektets placeringsort anges för att ärendet ska kunna specificeras tillräckligt och för att parterna och allmänheten ska kunna bedöma projektets miljökonsekvenser för miljön på placeringsorten. När information offentliggörs ska myndigheten fästa särskild vikt vid att sekretessbelagda uppgifter inte offentliggörs i det allmänna datanätet.

I artikel 6.4 i EU:s allmänna dataskyddsförordning ges möjlighet att i den nationella lagstiftningen avvika från principen om ändamålsbegränsning på villkor att den nationella rätten utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle för att skydda de mål som framgår av artikel 23.1 i dataskyddsförordningen. Till dessa mål hör bland annat andra av unionens eller en medlemsstats viktiga mål av generellt allmänt intresse, särskilt ett av unionens eller en medlemsstats viktiga ekonomiska eller finansiella intressen, däribland penning-, budget- eller skattefrågor, folkhälsa och social trygghet. Den föreslagna bestämmelsen säkerställer i enlighet med 23.1 e i EU:s allmänna dataskyddsförordning unionens eller en medlemsstats viktiga mål av generellt allmänt intresse. Den föreslagna regleringen kan dessutom anses vara nödvändig och proportionell med beaktande av att endast sådana personuppgifter som är nödvändiga för tillgången till information får publiceras i en offentlig kungörelse.

Det föreslås att det till 1 mom. också ska fogas en bestämmelse om delgivning. Den berörda allmänheten ska särskilt delges tillståndsbeslut på det sätt som föreskrivs om delgivning av förvaltningsbeslut i förvaltningslagen. Enligt artikel 23 b i Seveso III-direktivet ska den berörda allmänheten ha tillgång till ändringssökande. För att trygga rätten att söka ändring ska ett förvaltningsbeslut delges den berörda allmänheten på det sätt som föreskrivs om delgivning i förvaltningslagen. För tydlighetens skull tas en informativ hänvisning till förvaltningslagen in i fråga om delgivning av ett förvaltningsbeslut till den berörda allmänheten. På motsvarande sätt som vid delgivning av tillståndsansökan har tillståndsmyndigheten inte kännedom om alla parter som ingår i definitionen av den berörda allmänheten. De kända parterna ska dock särskilt informeras om tillståndsbeslut, för att trygga rätten att söka ändring. Förslaget motsvarar artikel 9.1 i MKB-direktivet.

Till 2 mom. föreslås det att det fogas en bestämmelse som hänvisar till den nya 29 a § i MKB-lagen. Bestämmelsen blir tillämplig när det är fråga om projekt som hör till kemikaliesäkerhetslagens tillämpningsområde och som kan antas medföra betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser och ett förfarande för internationellt hörande enligt 5 kap. i MKB-lagen har ordnats om projektet. Genom det föreslagna tillägget kompletteras genomförandet av artikel 7 i MKB-direktivet i den nationella lagstiftningen. Bestämmelser om kostnaderna för översättningar av handlingar vid förfarandet för internationellt hörande finns i 38 § i MKB-lagen.

Till 3 *mom.* föreslås det att det fogas en informativ hänvisning till 14 § i lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden. Den paragrafen ska iakttas i stället för vad som föreskrivs i 1 och 2 *mom.* när handläggningen av miljötillstånd samordnas.

128 §. Besvärsrätt. Det föreslås att det till bestämmelserna om ändringssökande i kemikaliesäkerhetslagen fogas en paragraf om besvärsrätt där det föreskrivs närmare om besvärsrätten. Utöver parterna ska också sådana registrerade föreningar eller stiftelser vars syfte är att främja naturvård, miljöskydd, eller hälsoskydd i det område där den verksamhet som beslutet gäller ska placeras samt den kommun där verksamheten ska placeras ha besvärsrätt.

Artikel 23 b i Seveso III-direktivet och artikel 11.1 i MKB-direktivet ålägger medlemsstaterna att se till att den berörda allmänheten i sina respektive nationella rättssystem har rätt att få den materiella eller formella giltigheten av ett beslut, en handling eller en underlåtenhet prövad. I 7 § 1 *mom.* i lagen om rättegång i förvaltningsärenden finns allmänna bestämmelser om parter rätt att anföra besvär. Med stöd av artikel 3.18 i Seveso III-direktivet anses definitionen av den berörda allmänheten också omfatta organisationer. I de överträdelseförfaranden som Europeiska kommissionen inlett fäste kommissionen uppmärksamhet vid avsaknaden av besvärsrätt för organisationer. Till kemikaliesäkerhetslagen fogas således utöver regionala organisationers även kommuners besvärsrätt i fråga om tillståndsbeslut med stöd av kemikaliesäkerhetslagen som också gäller projekt enligt MKB-lagen. Således har organisationer och kommuner besvärsrätt i de mest betydande projekten som det fattas beslut om med stöd av 23 och 58 § i kemikaliesäkerhetslagen. Med stöd av artikel 9 i Århuskonventionen ska medlemsstaterna inom ramen för sin nationella lagstiftning säkerställa allmänhetens tillgång till rättslig prövning förutom för parterna även för organisationer.

6.2 Gruvlagen

40 §. Information om tillståndsansökan. Det föreslås att ett nytt 4 *mom.* fogas till paragrafen. Momentet innehåller en hänvisning till den nya 29 a § i MKB-lagen som ingår i regeringens proposition 50/2021. Paragrafen gäller tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser.

Bestämmelsen blir tillämplig när det är fråga om projekt som hör till tillämpningsområdet för gruvlagen och som kan antas medföra betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser, och ett internationellt förfarande enligt 5 kap. i MKB-lagen tillämpas på projektet.

58 §. Information om tillståndsbeslut. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 8 *mom.* som innehåller en hänvisning till den nya 29 a § i MKB-lagen. Bestämmelsen blir tillämplig när det är fråga om projekt som hör till tillämpningsområdet för gruvlagen och som kan antas medföra betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser och ett internationellt förfarande enligt 5 kap. i MKB-lagen har ordnats om projektet. Skyldigheten att lämna in tillståndsbeslutet gäller alla stater som deltagit i MKB-förfarandet.

6.3 Kärnenergilagen

23 §. Handläggning av ansökan om tillstånd. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 7 *mom.* som innehåller en hänvisning till den nya 29 a § i MKB-lagen som gäller tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser. Trots paragrafens rubrik (Handläggning av ansökan om tillstånd) har tillståndsmyndigheten enligt MKB-lagen skyldigheter både gällande ansökan om tillstånd och tillståndsbeslut.

Den bestämmelse som föreslås i 23 § 7 mom. i kärnenergilagen blir tillämplig när det är fråga om projekt som hör till tillämpningsområdet för kärnenergilagen och som kan antas medföra betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser, och ett internationellt förfarande enligt 5 kap. i MKB-lagen tillämpas på projektet. Genom den föreslagna ändringen kompletteras genomförandet av artikel 7 i MKB-direktivet i den nationella lagstiftningen till följd av Europeiska kommissionens formella underrättelse.

7 Bestämmelser på lägre nivå än lag

I statsrådets förordning om övervakning av hanteringen och upplagringen av farliga kemikalier (685/2015) och statsrådets förordning om övervakning av tillverkningen och upplagringen av explosiva varor (819/2015) föreslås det att hänvisningarna till MKB-lagen ändras när det gäller tillståndsbehandling samt att det görs tekniska ändringar för att precisera lagstiftningen med anledning av kommissionens formella underrättelse.

Till inrikesministeriets förordning om externa räddningsplaner (1286/2019) fogas en definition av den berörda allmänheten i enlighet med Seveso III-direktivet.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft före utgången av 2021.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

De centrala grundläggande fri- och rättigheterna i anslutning till de föreslagna bestämmelserna är ansvar för miljön enligt 20 § i grundlagen (nedan *grundläggande rättighet till miljön*) och i fråga om skydd för privatlivet enligt 10 § i grundlagen skydd för personuppgifter.

Grundläggande rättighet till miljön, medborgarinflytande och deltagande

Enligt 20 § 2 mom. i grundlagen ska det allmänna verka för att alla tillförsäkras en sund miljö och att var och en har möjlighet att påverka beslut i frågor som gäller den egna livsmiljön. Bestämmelsen har ett nära samband med 2 § 2 mom. i grundlagen, enligt vilket det till demokratin hör att den enskilde har rätt att ta del i och påverka samhällets och livsmiljöns utveckling.

Avsikten med de ändringar som föreslås i kemikaliesäkerhetslagen är i huvudsak att komplettera genomförandet av MKB-direktivet och Seveso III-direktivet i den nationella lagstiftningen, vilket på författningsnivå kan anses förbättra beaktandet av MKB-lagen i beslutsfattandet och säkerställa att beslutsfattandet är förenat med tillräckliga möjligheter att få information och att delta. Detta kan anses medföra att tillgodoseendet av den grundläggande rättigheten till miljön främjas. (RP 309/1993 rd, s. 67) De föreslagna bestämmelserna som hänvisar till MKB-lagen gäller beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillståndsbehandling samt förfaranden vid bedömning av gränsöverskridande miljökonsekvenser. Det att andra staters möjligheter att delta tryggas i författningarna främjar tillgången till information om det nationella beslutsfattandet om miljön, vilket även för sin del kan anses medverka till att tillgodoseendet av den grundläggande rättigheten till miljön främjas. När det gäller ändringssökande utökas besvärsrätten i kemikaliesäkerhetslagen i fråga om sådana tillståndsbeslut som avses i 23 och 58 § också till regionala miljö-, natur-, och hälsoorganisationer och kommuner där en verksamhet ska placeras. Också till denna del kan ändringen anses överensstämma med 20 § 2 mom. i grundlagen och grundlagsutskottets tolkning. (GrUU 38/1998 rd, s. 2)

Skydd för personuppgifter

Den föreslagna ändringen i 104 b § 1 mom. och 104 f § 1 mom. i kemikaliesäkerhetslagen ger myndigheter möjlighet att i begränsad utsträckning lämna ut personuppgifter i samband med en offentlig kungörelse.

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas dessutom genom lag. Detta moment i grundlagen utgår från antagandet att juridiska personer inte omfattas av bestämmelsen. Det bör dock beaktas att definitionen av personuppgifter är omfattande. Enligt EU:s allmänna dataskyddsförordning (EU) 2016/679 avses med personuppgifter varje upplysning som avser en identifierad eller direkt eller indirekt identifierbar fysisk person.

Vid bedömningen av bestämmelserna om behandling av personuppgifter har grundlagsutskottet i sin etablerade avgörandepraxis ansett att sådana bestämmelser måste granskas mot 10 § i grundlagen. Enligt utskottet begränsas lagstiftarens beslutanderätt förutom av grundlagens 10 § 1 mom., enligt vilket närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag, också av att skyddet för personuppgifter delvis ingår i skyddet för privatlivet som tryggas i samma moment. Utskottet anser att lagstiftaren måste tillgodose denna rätt på ett sätt som är godtagbart med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna överlag. (GrUU 14/2018 rd, s. 2)

Grundlagsutskottet har påpekat att skyddet för privatlivet och personuppgifter bör stå i proportion till andra grundläggande och mänskliga rättigheter samt till andra vägande samhällliga intressen. Lagstiftaren ska garantera skyddet för privatlivet och personuppgifter på ett sätt som är godtagbart med avseende på de samlade grundläggande fri- och rättigheterna. Grundlagsutskottet har understrukit att skyddet för privatlivet och personuppgifter inte har företräde framför andra grundläggande fri- och rättigheter. Bedömningen går ut på att samordna och avväga två eller flera bestämmelser om de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUU 54/2014 rd och GrUU 10/2014 rd). Grundlagsutskottet har särskilt lyft fram balansen mellan handlingars offentlighet och skyddet för personuppgifter (GrUU 14/2018 rd, s. 8 och GrUU 22/2008 rd, s. 4).

Grundlagsutskottet har vid sin bedömning av bestämmelser om myndigheters rätt att lämna ut uppgifter trots sekretessbestämmelserna bland annat fäst uppmärksamhet vid vilka uppgifter rätten att få uppgifter gäller och vem man har rätt att få uppgifter om samt vid hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet. Grundlagsutskottet har ansett att myndigheternas rätt att få uppgifter och möjlighet att lämna ut uppgifter kan gälla "behövliga uppgifter" för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över innehållet i uppgifterna. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att "uppgifterna är nödvändiga" för ett visst syfte (GrUU 62/2010 rd, s.4/I, GrUU 17/2016 rd och GrUU 10/2014 rd). Utskottet har dock ansett att grundlagen inte tillåter en alltför vag och ospecificerad rätt att få uppgifter, inte ens om rätten är knuten till ett krav på nödvändighet (GrUU 59/2010 rd, s. 4).

I den bestämmelse som föreslås bli ändrad i kemikaliesäkerhetslagen är det fråga om att utlämnandet av personuppgifter utvidgas tidsmässigt jämfört med allmän lag. Kravet på nödvändighet motsvarar således grundlagsutskottets etablerade tolkning och de uppgifter som lämnas ut specificeras i bestämmelsen. I praktiken lämnas personuppgifter ut endast om firma och kontaktuppgifter i fråga om en näringsverksamhet. Med tanke på tillgången till information är dessa uppgifter nödvändiga och således avviker man inte från skyddet för personuppgifter. Enligt grundlagsutskottets tolkning får de omständigheter som talar för särskiljande också särskild vikt när det föreskrivs om en myndighets rätt att trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter i

RP 169/2021 rd

en elektronisk verksamhetsmiljö (GrUU 12/2019 rd, s. 4). Förslaget till bestämmelse uppfyller ett mål av allmänt intresse i enlighet med artikel 6.3 i EU:s allmänna dataskyddsförordning och är proportionerligt med stöd av motiveringen ovan. Förslaget är också noggrant avgränsat och gäller i överensstämmelse med artikel 6.4 i EU:s allmänna dataskyddsförordning endast nödvändiga personuppgifter.

Bemyndigande att utfärda förordning

Lagförslaget innehåller i fråga om den föreslagna ändringen av kemikaliesäkerhetslagen en bestämmelse om statsrådets behörighet att utfärda förordning. Med stöd av den föreslagna 26 § får närmare bestämmelser om innehållet i ett tillståndsbeslut och information om tillståndsbeslut utfärdas genom förordning av statsrådet. Med stöd av det föreslagna bemyndigandet kan närmare tekniska bestämmelser om innehållet i ett tillståndsbeslut och information om tillståndsbeslut utfärdas genom förordning av statsrådet. Lagförslagets bemyndigande att utfärda normer strider inte mot 80 § i grundlagen.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

På de grunder som anges ovan och eftersom de direktiv som berör kemikaliesäkerhetslagen, gruvlagen och kärnenergilagen innehåller bestämmelser som föreslås bli genomförda genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) 6 § 23 punkten, 26 §, rubriken för 104 b § samt 104 b § 1 och 2 mom., av dem 6 § 23 punkten sådan den lyder i lag 1142/2016, rubriken för 104 b § samt 104 b § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 358/2015, och
fogas till 104 b §, sådan den lyder i lag 358/2015, ett nytt 3 mom., varvid de nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., samt till lagen nya 104 f och 127 a § som följer:

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

23) *den berörda allmänheten* den allmänhet som påverkas eller sannolikt påverkas av en olycka och vars intressen ett beslut i en fråga gäller, samt de registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja naturvård, miljöskydd, eller hälsoskydd i det område som beslutet avser,

26 §

Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillstånd

Vid ansökan om tillstånd som avses i 23 och 58 § ska verksamhetsutövaren lämna in de handlingar som avses i 25 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017), om det är fråga om ett sådant projekt som avses i den lagen och som kräver miljökonsekvensbedömning.

Säkerhets- och kemikalieverket ska i ett beslut på en tillståndsansökan som avses i 1 mom. beakta den motiverade slutsatsen, miljökonsekvensbedömningen och resultaten av eventuella internationella höranden och ta in den motiverade slutsatsen i tillståndsbeslutet tillämpas vad som föreskrivs i 26 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, samt säkerställa att den motiverade slutsatsen är uppdaterad tillämpas vad som föreskrivs i 27 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Närmare bestämmelser om innehållet i ett tillståndsbeslut och om information om tillståndsbeslut får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 a kap.

Kungörelse och information om tillståndsärenden

104 b §

Delgivning av tillståndsansökan

Säkerhets- och kemikalieverket ska delge tillståndsansökningar genom offentlig kungörelse. Bestämmelser om offentlig kungörelse finns i förvaltningslagen. Kungörelsen och ansökningshandlingarna ska dock hållas tillgängliga i minst 30 dygn. Kungörelsen och ansökningshandlingarna får trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet innehålla verksamhetsutövarens namn och uppgifter om verksamhetsställets placering. De personuppgifter som ska publiceras på en myndighets webbplats ska raderas från webbplatsen när beslutet har vunnit laga kraft.

Information om kungörelsen ska med iakttagande av 108 § i kommunallagen (410/2015) också publiceras i kommunerna inom det område som påverkas av verksamheten. Dessutom ska information om offentliggörande av kungörelsen publiceras i minst en tidning med allmän spridning inom det område som påverkas av verksamheten, om inte ärendet är av ringa betydelse eller publicering annars är onödig. Säkerhets- och kemikalieverket ska delge den berörda allmänheten tillståndsansökningar separat med iakttagande av vad som i förvaltningslagen föreskrivs om delgivning av handlingar.

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

104 f §

Delgivning av tillståndsbeslut

Säkerhets- och kemikalieverket ska delge tillståndsbeslut genom offentlig kungörelse. Bestämmelser om offentlig kungörelse finns i förvaltningslagen. Dessutom ska den berörda allmänheten delges beslutet separat.

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Om lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden tillämpas på ett tillståndsbeslut, ska 14 § i den lagen tillämpas i stället för 1 och 2 mom. i denna paragraf.

16 kap.

Ändringssökande

127 a §

Besvärsrätt

Utöver vad som föreskrivs i 7 § 1 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden får ändring i beslut om tillstånd som avses i 23 och 58 § sökas också av sådana registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja naturvård, miljöskydd eller hälsoskydd i det område som berörs av den verksamhet som beslutet avser samt av den kommun där den verksamhet som beslutet avser ska placeras.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 40 och 58 § i gruvlagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 40 § i gruvlagen (621/2011), sådan paragrafen lyder delvis ändrad i lagarna 771/2019 och 966/2020, ett nytt 4 mom., varvid de nuvarande 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom., samt till 58 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 771/2019 och 966/2020, ett nytt 8 mom., varvid det nuvarande 8 mom. blir 9 mom., som följer:

40 §

Information om tillståndsansökan

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

58 §

Information om tillståndsbeslut

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av 23 § i kärnenergilagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 23 § i kärnenergilagen (990/1987), sådan paragrafen lyder i lagarna 260/2017 och 964/2020, ett nytt 7 mom. som följer:

23 §

Handläggning av ansökan om tillstånd

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 7 oktober 2021

Statsminister

Sanna Marin

Arbetsminister Tuula Haatainen

1.

Lag

om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) 6 § 23 punkten, 26 §, rubriken för 104 b § samt 104 b § 1 och 2 mom., av dem 6 § 23 punkten sådan den lyder i lag 1142/2016, rubriken för 104 b § samt 104 b § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 358/2015, och
fogas till 104 b §, sådan den lyder i lag 358/2015, ett nytt 3 mom., varvid de nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., samt till lagen nya 104 f och 127 a § som följer:

Gällande lydelse

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

23) *den berörda allmänheten* den allmänhet som påverkas eller sannolikt påverkas av en olycka, eller vars intressen ett beslut i en fråga gäller,

26 §

Miljökonsekvensbedömning

Vid ansökan om tillstånd enligt 23 § skall verksamhetsutövaren lägga fram en miljökonsekvensbeskrivning, om det är fråga om ett sådant projekt som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994). *Till den del beskrivningen innehåller sådana uppgifter om miljökonsekvenserna som behövs för tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, krävs samma uppgifter inte på nytt.*

Föreslagen lydelse

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

23) *den berörda allmänheten* den allmänhet som påverkas eller sannolikt påverkas av en olycka *och* vars intressen ett beslut i en fråga gäller, *samt de registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja naturvård, miljöskydd, eller hälsoskydd i det område som beslutet avser,*

26 §

Beaktande av miljökonsekvensbedömningen i tillstånd

Vid ansökan om tillstånd *som avses i 23 och 58 §* ska verksamhetsutövaren *lämna in de handlingar som avses i 25 §* i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017), om det är fråga om ett sådant projekt som avses i *den lagen och som kräver miljökonsekvensbedömning.*

Säkerhets- och kemikalieverket ska i ett beslut på en tillståndsansökan som avses i 1 mom. beakta den motiverade slutsatsen, miljökonsekvensbedömningen och resultaten av

Gällande lydelse

Av tillståndet skall framgå på vilket sätt bedömningen enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning har beaktats.

Föreslagen lydelse

eventuella internationella höranden och ta in den motiverade slutsatsen i tillståndsbeslutet tillämpas vad som föreskrivs i 26 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, samt säkerställa att den motiverade slutsatsen är uppdaterad tillämpas vad som föreskrivs i 27 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Närmare bestämmelser om innehållet i ett tillståndsbeslut och om information om tillståndsbeslut får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 a kap.

Kungörelse och information om tillstånd-särenden

104 b §

Information om tillståndsansökningar

Säkerhets- och kemikalieverket ska informera om en tillståndsansökan genom att i minst 30 dagar kungöra ansökan på de berörda kommunernas anslagstavlor i enlighet med lagen om offentliga kungörelser (34/1925). Kungörelsen ska också publiceras på tillståndsmyndighetens webbplats, och då får trots 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet verksamhetsutövarens namn och uppgifter om verksamhetsställets placering ingå i kungörelsen. Dessutom ska information om kungörelsen publiceras i åtminstone en tidning med allmän spridning inom verkningssområdet, om inte ärendet är av ringa betydelse eller annonsering annars är uppenbart onödigt.

Den berörda allmänheten ska underrättas särskilt om kungörelsen. Om fler än trettio kända personer ska informeras om ansökan eller om antalet personer är okänt, kan information om saken ges i en sådan tidning där mottagaren bäst kan väntas få informationen.

12 a kap.

Kungörelse och information om tillstånd-särenden

104 b §

Delgivning av tillståndsansökan

Säkerhets- och kemikalieverket ska *delge tillståndsansökningar* genom offentlig kungörelse. Bestämmelser om offentlig kungörelse finns i förvaltningslagen. Kungörelsen och ansökningshandlingarna ska dock hållas tillgängliga i minst 30 dygn. Kungörelsen och ansökningshandlingarna får trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet innehålla verksamhetsutövarens namn och uppgifter om verksamhetsställets placering. De personuppgifter som ska publiceras på en myndighets webbplats ska raderas från webbplatsen när beslutet har vunnit laga kraft.

Information om kungörelsen ska med iakttagande av 108 § i kommunallagen (410/2015) också publiceras i kommunerna inom det område som påverkas av verksamheten. Dessutom ska information om offentliggörande av kungörelsen publiceras i minst en tidning med allmän spridning inom det område som påverkas av verksamheten, om inte ärendet är av ringa betydelse eller publicering annars är onödig. Säkerhets- och kemikalieverket ska *delge* den berörda allmänheten tillståndsansökningar separat med iakttagande av vad som i förvaltningslagen föreskrivs om delgivning av handlingar.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

104 f §

Delgivning av tillståndsbeslut

Säkerhets- och kemikalieverket ska delge tillståndsbeslut genom offentlig kungörelse. Bestämmelser om offentlig kungörelse finns i förvaltningslagen. Dessutom ska den berörda allmänheten delges beslutet separat.

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Om lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden tillämpas på ett tillståndsbeslut, ska 14 § i den lagen tillämpas i stället för 1 och 2 mom. i denna paragraf.

16 kap.

Ändringssökande

127 a §

Besvärsrätt

Utöver vad som föreskrivs i 7 § 1 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden får ändring i beslut om tillstånd som avses i 23 och 58 § sökas också av sådana registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja naturvård, miljöskydd eller hälsoskydd i det område som berörs av den verksamhet som beslutet avser samt av den kommun där den verksamhet som beslutet avser ska placeras.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 40 och 58 § i gruvlagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 40 § i gruvlagen (621/2011), sådan paragrafen lyder delvis ändrad i lagarna 771/2019 och 966/2020, ett nytt 4 mom., varvid de nuvarande 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom., samt till 58 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 771/2019 och 966/2020, ett nytt 8 mom., varvid det nuvarande 8 mom. blir 9 mom., som följer:

Gällande lydelse

40 §

Information om tillståndsansökan

Föreslagen lydelse

40 §

Information om tillståndsansökan

Tillståndsmyndigheten ska delge en ansökan om malmletningstillstånd, gruvtillstånd eller guldvaskningstillstånd genom offentlig kungörelse. Bestämmelser om offentliga kungörelser finns i förvaltningslagen. Informationen om kungörelsen ska med iakttagande av 108 § i kommunallagen (410/2015) också publiceras i kommunerna inom det område påverkas av verksamheten. Tillståndsmyndigheten ska publicera informationen om offentliggörande av kungörelsen i åtminstone en tidning med allmän spridning inom det område som påverkas av verksamheten, om inte ärendet är av ringa betydelse eller publicering annars är uppenbart onödig. Tillståndsmyndigheten ska separat lämna information om kungörelsen till de parter som saken särskilt berör.

Av kungörelsen ska framgå det förfarande som ska iakttas när anmärkningar och åsikter framställs. Kungörelsen och ansökningshandlingarna ska hållas tillgängliga i minst 30 dagar på tillståndsmyndighetens webbplats.

Trots 26 § i lagen om samfälligheter (758/1989) kan tillståndsmyndigheten delge ett icke konstituerat delägarlag för ett samfällt område en ansökan genom offentlig kungörelse med iakttagande av 1 mom. Om ärendet gäller delägarnas rättigheter i annat än ringa utsträckning, ska tillståndsmyndigheten publicera informationen om offentliggörande av

RP 169/2021 rd

Gällande lydelse

kungörelsen i åtminstone en tidning med allmän spridning inom det område som påverkas av verksamheten.

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

58 §

Information om tillståndsbeslut

58 §

Information om tillståndsbeslut

Om lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden tillämpas på ett tillståndsbeslut, ska 15 § i den lagen tillämpas i stället för 1–6 mom. i denna paragraf.

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Om lagen om samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden tillämpas på ett tillståndsbeslut, ska 15 § i den lagen tillämpas i stället för 1–6 mom. i denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 23 § i kärnenergilagen

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 23 § i kärnenergilagen (990/1987), sådan paragrafen lyder i lagarna 260/2017 och 964/2020, ett nytt 7 mom. som följer:

Gällande lydelse

23 §

Handläggning av ansökan om tillstånd

Föreslagen lydelse

23 §

Handläggning av ansökan om tillstånd

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldigheter i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 .
